

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
NAZIV PROPISA	Program monitorniga životne sredine Crne Gore za 2014. godinu
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? <p>-Monitoring životne sredine predstavlja sistematsko mjerenje i ispitivanje parametara kao i ocjenjivanje indikatora stanja i zagađenja životne sredine. Na osnovu dostupnih podataka sa mjernih mjesta o stanju životne sredine dobija se jasan uvid u promjene kvaliteta i kvantiteta životne sredine, emisije zagađujućih materija i korišćenje prirodnih resursa. Rezultati koji se dobiju sprovođenjem monitoringa čine osnovu za ocjenu ukupnog stanja životne sredine u Crnoj Gori i izradu godišnjeg izvještaja o stanju životne sredine, kao i kreiranje preporuka u planiranju politike zaštite životne sredine.</p> <p>Program monitoringa definiše aktivnosti u pet oblasti: kvalitet vazduha, zemljište, ekosistem priobalnog mora, biodiverzitet i buka. Podaci iz realizacije programa predstavljaju osnovu za praćenje nacionalnih indikatora životne sredine, u skladu sa standardnom tipologijom Evropske Agencije za zaštitu životne sredine. Upotreba sistema indikatora usklađenih sa normama evropske prakse predstavlja osnov kvalitetne razmjene podataka i izrade izvještaja o stanju životne sredine, kako na nacionalnom, tako i na međunarodnom nivou.</p> <p>-Za adekvatno vođenje politike životne sredine i definisanje mjera za unaprjeđenje iste, neophodni su podaci o stanju životne sredine. Takođe, javnost i nadležne institucije moraju biti informisani o stanju životne sredine i problemima koji postoje, kako bi se na najefikasniji način pristupilo njihovom rješavanju. Upravo zato se na osnovu rezultata monitoringa izrađuje Informacija o stanju životne sredine.</p> <p>-Posljedice problema su gubitak prirodnih resursa, zagađenje vazduha, vode, zemljišta, koje se višestruko reflektuje na zdravlje ljudi, degradacija staništa, ugrožavanje živog svijeta, kako biljnog tako i životinjskog, uključujući i rijetke vrste.</p> <p>-Lošim stanjem životne sredine i njenom neadekvatnom zaštitom najviše mogu biti oštećeni građani koji su izloženi negativnim uticajima iz životne sredine.</p> <p>-Bez sprovođenja programa ne bi postojala informacija o stanju životne sredine, kao i osnova za definisanje mjera za smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu čija realizacija treba da doprinese rješavanju identifikovanih problema i poboljšanju postojećeg stanja životne sredine u Crnoj Gori. Izvještaji o realizaciji mjera za smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu se podnose Vladi Crne Gore polugodišnje, i na taj način se redovno prati njihovo sprovođenje.</p>	
<p>2. Ciljevi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navešti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. 	

- Program monitoriniga se sprovodi kako bi se spriječila ili smanjila povećana koncentracija zagađujućih materija u životnoj sredini i spriječio gubitak biodiverziteta. Rezultati monitoringa će poslužiti u definisanju preporuka i mjera koje treba sprovesti u narednom periodu u cilju poboljšanja stanja. S tim u vezi, u okviru Informacije o stanju životne sredine u Crnoj Gori za 2012. godinu definisano 100 mjera za unaprjeđenje stanja životne sredine. Stoga, jasno je da monitoring životne sredine postaje važan faktor u planiranju politike zaštite životne sredine, kao i pokazatelj potrebe ugradnje principa i načela zaštite životne sredine u razvojne i strateške dokumente drugih sektorskih politika, kao što su industrija, poljoprivreda, energetika i drugi.
- Cilj je usklađen sa Zakonom o životnoj sredini („Službeni list Crne Gore“, broj 48/08) i predstavlja obavezu iz ovog Zakona.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati „status quo“ opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)
- Obrazložiti preferiranu opciju?
- Jedini način za utvrđivanje sadržaja zagađujućih materija u životnoj sredini i stanju biodiverziteta i poređenje sa propisanim vrijednostima u različitim segmentima životne sredine, na osnovu čega se vrši identifikacija potrebnih mjera za unaprjeđenje stanja životne sredine, je sprovođenje monitoringa i, na bazi njega, izrada godišnjeg Izvještaja o stanju životne sredine. „Status quo“ se ne može uzeti kao prihvatljiva opcija, jer se na ovaj način obezbjeđuje implementacija Zakona o životnoj sredini.
- Obaveza realizacije Programa monitoringa je utvrđena Zakonom o životnoj sredini, („Službeni list Crne Gore“, br. 48/08). Rezultati monitoringa životne sredine će poslužiti u definisanju preporuka i mjera koje treba sprovesti u narednom periodu u cilju poboljšanja stanja.

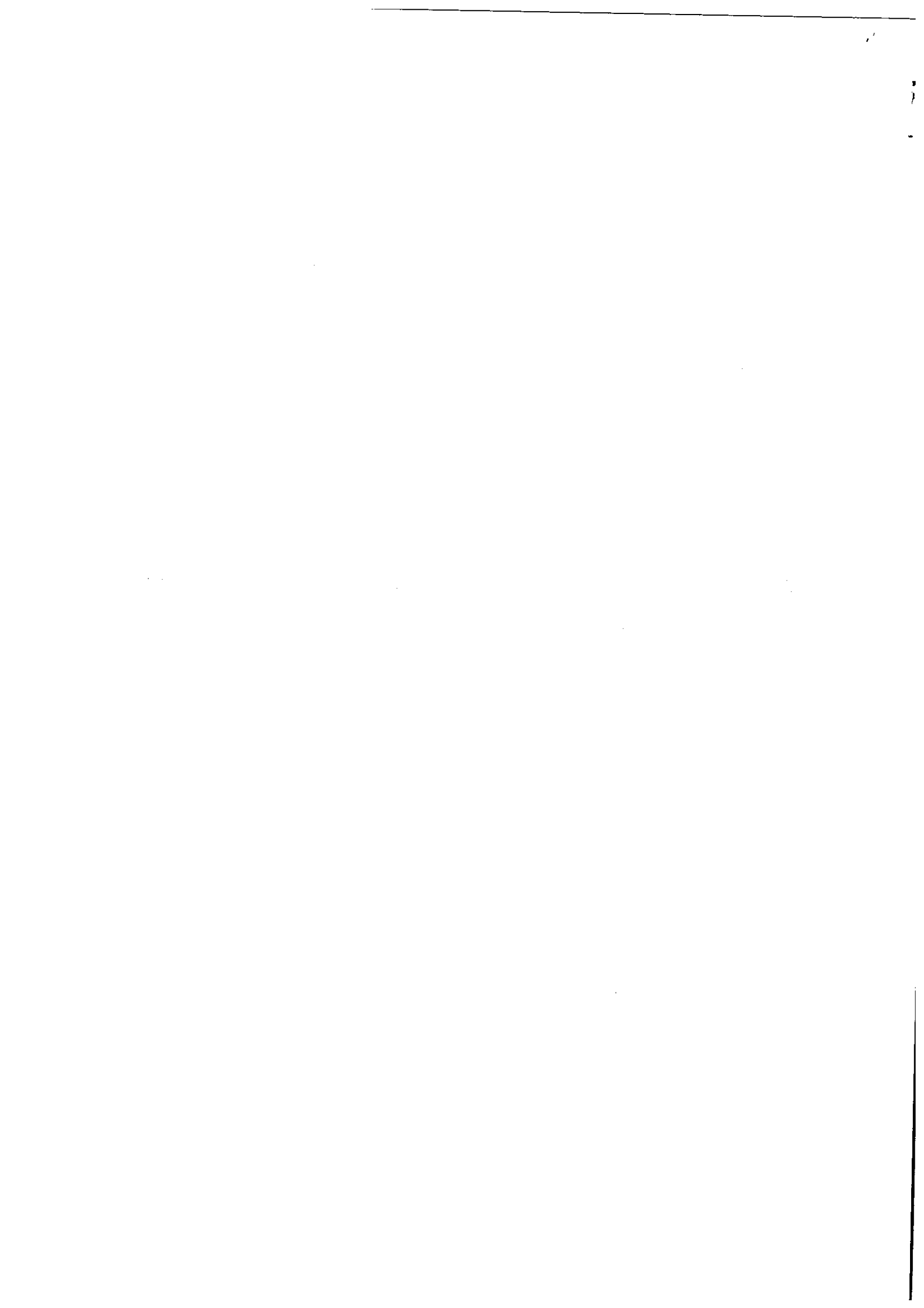
4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne, negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Donošenje
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Program monitoringa životne sredine za 2014.godinu ima direktan uticaj na državni budžet, jer su za realizaciju istog neophodna finansijska izdvajanja, u iznosu definisanom u samom Programu, i to:

PROGRAM	IZNOS (€)
Kvalitet vazduha	190.000 €
Sadržaj opasnih i štetnih materija u zemljištu	30.000 €
Stanje ekosistema priobalnog mora	45.000 €
Stanje biodiverziteta	10.000 €
Buka u životnoj sredini	6.000 €
UKUPNO	281.000 €

Realizacija Programa monitoringa može uticati na nadležne institucije u različitim oblastima životne sredine jer na osnovu rezultata ovog programa, shodno ocjeni stanja, mogu se definisati preporuke za unaprjeđenje na osnovu kojih se mogu propisati određene obaveze nadležnim institucijama.

Realizacija Programa monitoringa životne sredine će uticati na sve građane Crne Gore, jer će im dati jasnu sliku o stanju životne sredine i ukazati na probleme koji postoje.

Pozitivan uticaj realizacije Programa monitoringa ogleda se u ispunjavanju zakonskih obaveza, ispunjavanju obaveza izvještavanja prema međunarodnim institucijama, obezbjeđivanju Ustavnog prava građana o mogućnosti dobijanja informacija o životnoj sredini. Takođe, informacije se mogu koristiti kao baza za adekvatne odluke u procesima procjene uticaja projekata na životnu sredinu.

Konačno, sa realizacijom mjera unaprijediće se stanje životne sredine.

- Realizacija Programa monitoringa neće izazvati troškove građanima i privredi, osim sredstava planiranih u budžetu za tu svrhu.
- Sprovođenje programa u potpunosti opravdava planirane troškove.
- Program utiče na tržišnu konkurenciju u smislu izbora ponuđača u okviru tenderskog procesa.
- U procesu donošenja ovog propisa nijesu utvrđene biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

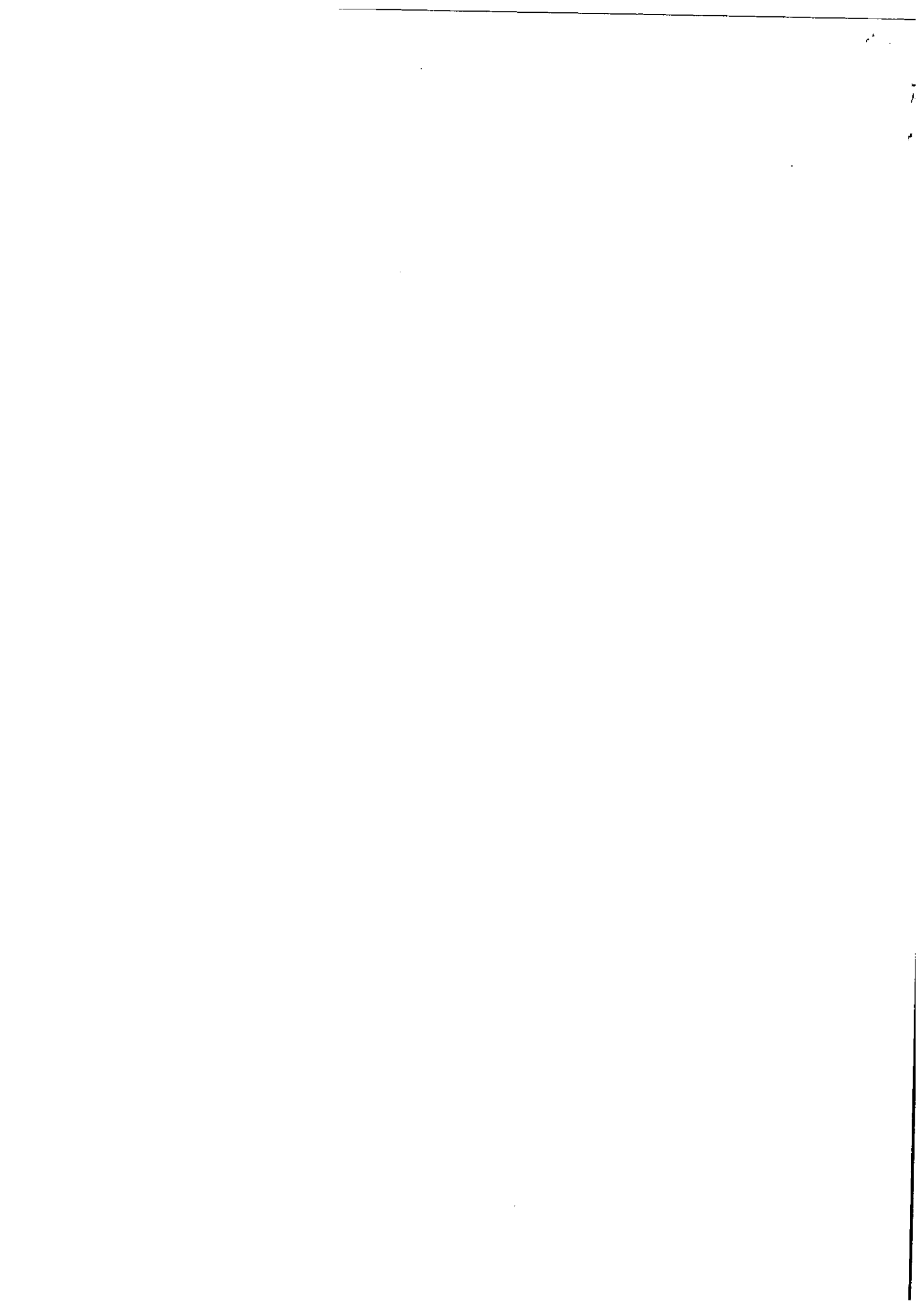
- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekucu fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za sprovođenje ovog propisa potrebna su finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore, kako je i navedeno u tački 4.
- Sredstva za realizaciju Programa monitoringa se obezbjeđuju na godišnjem nivou.
- Za sprovođenje Programa monitoringa životne sredine, osim navedenih sredstava koja se obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore, nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva, tj. implementacijom programa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Neophodna finansijska sredstva planirana su predlogom budžeta Agencije za zaštitu životne sredine za 2014.
- Propis ne podrazumjeva donošenje podzakonskih akata.
- /
- /
- /
- /
- /

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti.

- U izradi Programa monitoringa nije korišćena eksterna ekspertiza.
- Koncept Programa monitoringa usaglašen je u ranijem periodu sa relevantnim nacionalnim institucijama. Za donošenje Programa monitoringa životne sredine za 2014. godinu neophodno je mišljenje Ministarstva finansija

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
  - Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
  - Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
  - Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
-
- Ne očekuju se prepreke u sprovođenju Programa monitoringa, pod uslovom da se obezbijede potrebna finansijska sredstva i tenderska procedura sprovede uspješno i blagovremeno.
  - Raspisaće se tender za izbor institucija koje će realizovati program, osim za monitoring kvaliteta vazduha, koji realizuje Centar za ekotoksikološka ispitivanja Crne Gore, na osnovu Uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Agencije za zaštitu životne sredine ("Službeni list Crne Gore", br. 62/2011).
  - Ispunjenje ciljeva utvrdiće se u okviru Informacije o stanju životne sredine koju će pripremiti Agencija za zaštitu životne sredine, na osnovu rezultata monitorniga.
  - Agencija za zaštitu životne sredine ima Zakonom o životnoj sredini utvrđene nadležnosti za sprovođenje Programa monitoringa životne sredine. Nadzor nad sprovođenjem tog Zakona je u nadležnosti Ministarstva održivog razvoja i turizma.

Ministar

Podgorica, 28.11. 2013. godine

Albizon
Branimir Gvozdenović

Branimir Gvozdenović

